

Název práce: Studium elektromagnetických vln hvizdového modu v plazmatu magnetosféry Země

Autor: Eva Macúšová

Katedra: Katedra fyziky povrchů a plazmatu

Vedoucí disertační práce: Doc. RNDr. Ondřej Santolík, Dr., KFPP

Abstrakt: Výsledky dizertační práce jsou založeny na pozorování družic Cluster a Double Star. Z téměř čtyř let měření fluktuací magnetického pole pomocí rovňkové družice TC-1 mise Double Star jsme určili časově-prostorové rozložení emise chorus v zemské magnetosféře a závislost změny velikosti šířky pásma emise a její amplitudy na poloze v magnetosféře a na geomagnetické aktivitě. Z měření družice TC-1 jsme rovněž určili pravděpodobnost výskytu emise v jednotlivých oblastech magnetosféry. Podobnou studii rozložení emise v magnetosféře jsme zpracovali i z 11 let měření magnetického a elektrického pole na soustavě čtyř družic Cluster. Kromě toho jsme se z dat naměřených přístrojem WBD (Wideband) na palubě družic Cluster zaměřili i na studium vnitřní spektrální struktury emise chorus pozůstávající z individuálních vlnových balíků. Klasifikovali jsme všechny pozorované spektrální tvary a určili jsme jejich poměrné zastoupení. Pro několik vybraných případů jsme zkoumali závislost frekvenčního růstu df/dt vlnových balíků na hustotě elektronů v okolním studeném plazmatu n_e a na bezrozměrném parametru Q . Pro jednu případovou studii jsem se zaměřili na vztah df/dt a amplitudy pozorovaných vlnových balíků. Dále jsme se zabírali fluktuací zdrojové oblasti a změnou frekvenčního intervalu vlnových balíků v průběhu jejich šíření ze zdrojové oblasti.

Klíčová slova: magnetosféra Země, vlny ve hvizdovém modu, vlnové balíky emise chorus, vlnově-částicové interakce